

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Neutralitatea României.

Sibiu, 4 Octombrie n.

Pe la începutul războiului, când încă nu se știa, că măcelul are se iee dimensiunile înspăimântătoare pe care le-a luat și că războiul are să fie de o durată atât de lungă, ne pusesem întrebarea, pe care și-au pus-o sigur și alții, toți dela noi, că oare România ce va face: va merge cu noi, ori cu Rusia? Și am ajuns la concluzia, că pentru statul român numai două posibilități sunt date: să între în acțiune alături de noi, cu puterile centrale, ori apoi se rămână în neutralitate. O altă politică esternă guvernul român, cel de acum și cel viitor, nu poate se face.

La câteva zile după ce le spuneam noi acestea, s'a ținut în Sinaia consiliul de Coroană, și ascultându-se părerile înțelepte ale marelui Rege Carol I, s'a acceptat neutralitatea expectativă cu toate voturile, minus unul, al marelui bărbat de stat român P. P. Carp, care propusese atașarea României la puterile centrale și intrarea imediată în acțiune, în contra Rusiei.

Judecata noastră s'a dovedit deci de corectă și ea corectă a ramas până astăzi, când ne aflăm întrași în luna a cincisprezecea de războiu, pentru că, după cum am relatat nu de mult, în ultimul consiliu de ministri, ținut în București, s'a decretat de nou rămânerea României în neutralitate, și încă de astădată în unanimitate, ceea ce constituie un progres însemnat față de trecut, când câte unul, doi, chiar și trei dintre domnii ministri ai României erau de altă părere. Acum însă toți convinși sunt, că pentru România politica aceasta esternă e cea mai bună și folositoare: *neutralitatea*.

Dar nu numai guvernul responsabil al României, cu partidul pe care se razimă, cu partidul liberal, e pentru politica de neutralitate, ci și partidul din opoziție, astăzi singurul partid guvernamental în România, partidul conservator de sub șefia înțeleptului și cumpătatului bărbat de stat român *Alexandru Marghiloman*, după cum se va vedea din cele următoare.

Luni, săptămâna trecută, în ziua Înălțării Sfintei Cruci, s'a făcut adevărat în București inaugurarea noului club al partidului conservator din România, în prezența tuturor fruntașilor partidului, veniți din toate părțile de țară la București, și cu acest prilej domnul Marghiloman, șeful partidului, a rostit un discurs politic foarte însemnat, stabilind linia de conduită de până acuma și din viitor a partidului, între viile aprobări și aclamări ale numeroasei asistențe.

Cu privire la politica esternă a României domnul *Alexandru Marghiloman* s'a pronunțat astfel în discursul său:

«Politica esternă a României a fost fixată prin consiliul de Coroană. Atunci, în conglăsuirea aproape una-

mină a tuturor factorilor cu răspundere politică în țară s'a hotărât o politică, asupra căreia *partidul conservator astăzi insistă cu mai multă stăruință decât oricând*, politica unei *expectative fără părtinire pentru nici una din părți...* (îndelung prelungite aplause.) *fără părtinire pentru nici una din părțile beligerante.*

Știu bine, că sunt personalități pătimase ale politicii noastre, cari au calificat această atitudine de politică de mercenari. Numai cât uită acele personalități pasionante că atunci, când o țară ca România urmărește un ideal, acela de a aduce sau de a readuce la sânul patriei elemente române, cari astăzi sunt deslipite de dânsa, sau cari au fost rupte dintr'însa, uită aceea, că nu sunt Români numai la mează noapte și la apus, dar că *sunt încă Români și la răsărit.* (Bravo, aplause prelungite). Și, Doamne! Nu știu, dacă patria mamă nu trebuie să aibe *priviri mai miloase pentru românimea de la răsărit, unde nu mai e o singură școală românească astăzi și unde analfabetismul a ajuns la 85 la sută din populațiune.* (Aplause prelungite).

Mai uită încă acei judecători pătimasi, că în urmărirea visului de aur, urmărind fără preget, care trebuie să treacă, de va fi nevoie, de la generațiune la generațiune, *România trebuie să țină seamă de posibilități.* (Bravo, aplause). România mai trebuie să țină seamă, ca în nouile alcătuirii de teritorii și de granițe, cari au fost pe față mărturisite, *să nu se înfăptuiască ceva, care să sdrobească pentru totdeauna înflorirea economică a întregii țări.*

Deci, domnii mei, politica ce convine României în aceste momente *este încă politica care a fost înfăptuită la Sinaia în anul trecut.* Atunci s'a făcut între Coroană, guvern și oamenii cu responsabilitate din această țară un pact. Nu e liber nimănui să-l denunțe, sau să-l altereze, fără o nouă judecată în comun, sau fără cel puțin să fi venit din partea guvernului o comunicare oficială, arătând, că sunt motive, că sunt împrejurări, cari silesc o modificare a acestui pact.

Orice abatere de la ceea ce a fost convenit la Sinaia, constituie un act unilateral, care nu implică decât responsabilitatea celui care-l comite și care deci *nu ne leagă pe noi.*

Dacă abaterea aceea vine de la partide, sau fracțiuni de opozițiune, acelea nu sunt primejdioase, ele nu implică acțiunea țării, cel mult îi pot zăpăci limpedea judecată la anumite momente.

Dar dacă abaterea ar veni de la guvern, atunci ar fi o primejdie.

Asupra acestui punct, domnii mei, eu în bună conștiință nu mă cred autorizat să afirm, că pactul acela astăzi este definitiv schimbat de guvern. Ori cât de criticabile sunt faptele unor departamente ministeriale, cari se pot interpreta în sensul unei deviări, — în lipsă de o comunicare

oficială, nouă făcută de guvern, și față de denegațiunile constante ale ministrilor, eu cred, că *România e încă liberă și în acțiunea și în alegerea ei.* (Aplause prelungite).

Dacă n'ar fi așa, apoi ar fi datoria noastră la timp să denunțăm faptul care s'a comis și să tragem consecințele dintr'însul, căci *pe noi nu ne leagă.* (Aplause prelungite).

Asta este, domnii mei, politica înțeleaptă, pe care noi suntem hotărâți să o sprijinim, *fără să cerem nimic în schimb*, (aplause), dar pe care de asemenea cred că *suntem în stare la nevoie să o înfăptuim prin noi înșine.* (Aplause îndelung prelungite).

Politica partidului conservator rămâne politica expectativei neutrale, cu toate obligațiunile și cu toate îngrădirile cari rees din convențiile internaționale, pe cari le a iscălit și România și toate statele beligerante. (Aplause).

Declarațiile clare și categorice, lipsite de subînțelesuri, pe cari le-a făcut domnul *Alexandru Marghiloman*, șeful partidului conservator din România în fața partizanilor sei, sunt de o însemnatate foarte mare. In ele se cuprind nu numai asigurarea sprijinului în mod necondiționat («*fară să cerem nimic în schimb*») pe seama guvernului actual român, pentru a duce la bun sfârșit politica inaugurată anul trecut în Sinaia, ci se cuprind și un program precis pentru viitor: *că întrucât actualul guvern nu ar voi, ori nu ar putea se rămână pe lângă această politică, ci ar devia dela calea bună și dreaptă, partidul conservator e gata să-i iee locul, pentru că să înfăptuiască el această politică.* Ceea ce înseamnă, că ne putem aștepta la o schimbare de guvern în România, firește, și aceasta la un dat poate că mai îndepărtat, dar *nici decum la vreo schimbare a politicii esterne a României, care va rămânea aceeași și pentru viitor.* Facem cu bucurie constatarea aceasta, spre liniștirea acelor, cari, — știind cum atârna deasupra capului lor, ca sabia lui Damocle, legea draconică despre *internare*, în înțelesul căreia stăpânirea ne poate aduna pe toți noaptea din așternuturi pentru a ne trimite în alt colț de țară, și atârna legea și mai aspră a *confiscării de averi*, — se temeau de izbucnirea conflictului între România și puterile centrale. N'am avut nici până acuma motiv, și cu atât mai puțin motiv avem după declarațiile acestea ale domnului *Alex. Marghiloman* să ne temem de vreun conflict între noi și România, care trebuie să și îndrepte ochii, acum mai mult decât oricând altădată *în altă parte*, nu spre noi!

Suntem mulțumitori partidului conservator din România și în special ilustrului său șef, domnului *Alexandru Marghiloman*, că ne-a dat posibilitatea de a face aceste constatări, liniștitoare pentru noi, Români ardeleni.

„Falimentul științei“.

Răspuns la articolul publicat sub acest titlu în numărul 186 al ziarului «Gazeta Transilvaniei».

De preotul Ioan Dandea.

(Fine.)

2. Se zice: «Cele mai frumoase pagini scrise de Petrow proclamă falimentul științei... Nu se înțelege condamnarea unei ori altei doctrine în special, ci a științei în general, puse față în față cu religia. In deosebi se atacă științele exacte, apoi biologia».

Dacă am înțeles bine pe Petrow, atunci vedem că el vorbește nu de falimentul științei în general, căci și teologia e știință pusă față în față cu religia, ci de falimentul filozofiei profane, care întemeindu-se și interpretând greșit rezultatele științelor exacte, cât sigure, cât controversate, se pune și atacă fără cruțare religia în general și în special pe cea creștină (vezi scrierile lui Voltaire, Nietzsche, Feuerbach etc.) îngâmându-se, că ea poate aduce fericire omenirii, și încă mai mare fericire decât religia. Despre falimentul acestei științe filozofice ca mijloc de fericire a omului mai ales acum se și poate vorbi cu drept cuvânt. Căci filozofia aceasta s'a năzuit să înlocuiască religia fără rezultat.

In acest înțeles scrie Petrow și alți cugetători, cari *proclamă falimentul științei.*

In ce privește științele exacte — știam că și biologia (botanica și zoologia) se ține de științele exacte — ele sunt atăcate, căci cu toate «*numeroasele lor aplicații au dat dovada incapacității lor de a face pe oameni mai buni, mai morali, mai altruști.*» Intreaga lor misiune e să propage eminentele și exclusiv progresul material, subjugarea forțelor naturii, acumularea de averi și comodități trupești», după cum bine zice autorul poemului articol.

Preținșii atacători numai constată curatul adevăr, dând ceea ce e a religiei — religiei, și ceea ce e a științelor exacte — științelor exacte și nimic mai mult. Din contră, reprezentanții preținși ai științelor exacte atacă din greu și cu multă tărie și înverșunare religia, de câte ori li se dă prilej. Se înțelege, că adevărații reprezentanți ai științelor exacte păzesc cu strictețe terenele de activitate deosebite ale religiei și științelor exacte. Deci științele exacte nu sunt atăcate, ci li se arată numai adevăratul lor teren de activitate.

3. Se zice: «dintre toate lucrurile și instituțiile omenești cea mai imperfectă este organizația societății. Doriți dovadă mai elocventă decât posibilitatea războiului actual, pentru a cărui bună reușită se înalță rugăciuni în toate bisericile? Doriți dovadă mai generală decât educația (?) condusă în spirit religios până bine de curând, ba în parte și astăzi? In loc de falimentul științei ar fi mai potrivit să se zică deci: roadele educației greșite, ori falimentul educației moderne».

a) Nu voi afirma, că organizarea actuală e cea mai bună posibilă, ci voi zice că e mai bună decât cele de mai înainte și va fi și mai bună în viitor. Căci biata omenire se năzuiește, deși cu multe trude și osteneți, că e mult egoism și e multă lăcomie în lume, spre desăvârșire, ca să fie desăvârșită ca și Tatăl ei din ceruri.

Istoria ne arată progresele minunate ce le-a făcut omenirea în chestiile sociale. Ce drum colosal e dela sclăvia păgână, trecând prin jobăgia feudală a evului mediu — până la starea socială a păturilor de jos ale societății engleze, germane, franceze etc. și chiar române. Ce deosebire e dela timpuri, când «noi nu eram în stare să ne facem țara noastră cu stăpânitori din mijlocul nostru; viața țărănească greu se adună la un loc, și noi eram numai țărani lipsiți de orașe cu desăvârșire» (Iorga: De-ale Noastre, p. 33.) și între viața românească organizată azi mai bine decât ori când, ale cărei valori clocotitoare se aud în depărtări. Să mai amintesc internatele de orfani, azilele de tot felul, spitalele actuale de care în vechime nu era pomenire? Să mai amintesc serviciul foarte mare ce-l aduce chiar în războiul actual, organizarea minunată a serviciului sanitar? Dar dispozițiile sociale ce s'au adus în decursul acestui războiu pretutindena, ca să putem suporta grelele vremuri de acum, existat-au în evul mediu și în anticitate? Prisonierii de războiu acum vin acasă după războiu câți trăesc, dar mai demult deveneau robi. Deci deși imperfectă organizația societății moderne, ea e mai bună ca cele de până acum și va fi și mai bună în viitor. Nu încapă îndoială, că sunt lipsuri și defecte încă multe în organizarea actuală a societății, căci fiecare lucru își are umbra sa mai mică sau mai mare. Dovadă chiar posibilitatea războiului actual, dupăcum bine spune autorul. Dar să faci capital de acuzație, că «pentru a lui bună reușită se înalță rugăciuni în toate bisericile», nu se poate.

Biserica creștină are ectenii cu drept cuvânt, în care se roagă pentru «împărat și rege, pentru toată curtea și ostașii lui, ca să-i ajute și să-i supue picioarelor lui pe tot dușmanul și contrarul», ca să ne păzească de năvălirea vrăjmașilor «ce se scoală și pornesc asupra noastră» ca urgia lui Dumnezeu. «Pe noi să ne păzească nevătămați și neînvinși de tot răul, îmbulzeala și cruzimea dușmanilor și cu milostivire să dea credincioșilor săi puternică biruință și îndrăzneală împotriva tiraniei lor», să-i deie împăratului-rege «armă de pace» asupra vrăjmașilor, căci «vrăjmașii au venit și au pângărit biserica cea sfântă;

pus-au cadavrele robilor mâncare pașerilor cerului; trupurile celor cuvioși fiarelor pământului, se varsă sângele ca apa și nu este cine să-i îngroape». Biserica deci se pune pe punctul acela de vedere, că războiul ni s'a impus cu nedreptate spre jaf și cucerire nedreaptă.

b) Se acuză și «educația condusă în spirit religios până bine de curând, ba în parte și astăzi» ca cauză a relelor din societatea actuală și ca dovadă că cu tot spiritul religios care a condus educația în școli, în ele «s'a propagat: patriotismul, orgoliul național, șovinismul... intoleranța religioasă».

E adevărat, că educația s'a condus în spirit religios, dar mai ales numai s'a pretins că se conduce în spirit religios. În cât s'a condus în spirit religios creștin, se văd roadele cele bune în ideile, simțirile umane ale societății moderne, prin care se și deosebește de vechile societăți mai crude, măi neumane. Că nu a putut să facă totul desăvârșit, cauza trebuie căutăată în aluatul ce a avut să-l dospescă, care a fost mai întâi sufletele rafinate ale vechii lumi antice, care avea puternice rădăcini în un trecut vrednic de amintit, care suflete nu se puteau desbăra de dragile lor credințe vechi. Mai avea de luptat cu toată corupțiunea adâncă antică.

În evul mediu a avut greu lucru cu frământarea sufletelor viguroaselor popoare sălbatice, ce au năvălit pe ruinele imperiului roman.

În timpurile moderne educația adevărată religioasă a avut lupte înversurate, a avut mult de suferit dela atacurile dușmănoase ale filozofiei profane, adevărată dela unii reprezentanți ai filozofiei, cari și-au înțeles rău chemarea, cari au distrus în multe suflete ceea ce trebuia distrus, căci au rămas pustii de tot ce e bun și le-a cuprins egoismul, lăcomia, intoleranța religioasă, națională, socială și — rezultatele se arată acum în războiul actual. Tot ce avem bun, idei, simțiri așezăminte etc. în societatea modernă, s'au adăpat la izvorul religiunii creștine, poartă pecetea creștină. Spitalele de pildă până bine de curând au fost instituții bisericesti, creându-le biserica. Chiar forma constituțională a statului o aflăm deja în primele veacuri creștine, în organizările bisericesti administrative cu sinoadele lor provinciale, particulare și universale. Tot ce nu e bun în organizarea societății moderne, e cauzat sau de o educație care a avut numai numele de creștină sau contrară fațășă a educației creștine.

Adevărata educație creștină nu a contribuit cu nimic la războiul actual,

ci a contribuit ca cruzimea lui în bună parte să se micșoreze prin oarecare apărare a vieților cetățenilor pacinici, prin îngrijirea bolnavilor, răniților, prizonierilor etc. *Că nu a putut face mai mult educația creștină, adevărată cauza e și egoismul omului care e puternic, care e bun în marginile binelui, adevărului și dreptății, dar care dacă trece acele margini, duce la volnicii, duce la orgoliul național, care desprețuește pe alte popoare, duce la șovinism, care urește pe alte popoare, duce la intoleranță religioasă și națională.*

Patriotismul adevărat nu are ce căuta în societatea amintită a șovinismului, orgoliului național etc. Patriotismul e sfânt, căci e iubirea *moșiei străbune*, e iubirea neamului propriu cu tot trecutul lui de glorie și cădere, cu toate dramele și tragediile lui zguduitoare, e iubirea limbii, portului, obiceiurilor naționale, cu un cuvânt, e iubirea neamului cu toate bunurile și lipsurile ce le are, e iubirea care ne îndeamnă cu putere ca tot ce are neamul bun să păstrăm și să adăugăm, și toate lipsurile să cercăm a le înlătura și a pune tot ce e bun în locul lor, patriotismul e iubirea care ne însuflețește ca să folosim talentul încredințat nouă spre binele neamului, ca să-l înmulțim negustorind cu el nu cu viclenie și înșelăciuni, ci cu osteneală dreaptă.

Putem dar să zicem în sfârșit, că dacă a dat cineva faliment, aceea nu a fost nici știința adevărată, nici educația creștină adevărată. Faliment a dat și nu a putut să nu deie, având valori false: *pretinsa filozofie, care a voit să înlocuiască religiunea creștină, precum și educația fie și modernă care numai s'a spoit cu numele de creștină, având înfățișarea unui mormânt vâruit, pe când adevărata filozofie profană, care trăește ca o soră cu filozofia creștină, adevărata educație creștină, mândre și senine, cu liniște sufletească suportă vijeliile vremurilor ale falimentelor ce au scufundat marile firme neguțătorești ale filozofiei nitschene și ale educației false fie și creștine*. Ele așteaptă cu brațele deschise pe toți aceia, cari se aruncă în brațele lor ca să-i conduc pe calea adevărului, binelui și dreptății, spre isvorul fericirii desăvârșite și a frumșetii ideale: *Dumnezeirea*. Cu glas blând zic ele tuturor ca și Mântuitorul: «Fugiți de apostolii cei mincinoși, cari sunt lupi îmbrăcați în piei de oaie; lăsați pe morți, să-și îngroape pe morții lor; veniți la mine, că eu sunt isvorul vieții; eu vă voi adăpa pe voi cu apă vie; eu vă voi odihni pe voi cari ați umblat pe locurile cele pietroase ale rătăcirii minții omenești, dar trebuie să luați jugul meu, însă să nu vă te-

meți nimic, căci jugul meu e ușor și sarcina mea nu e grea. Eu vă voi învăța pe voi apoi tot adevărul».

Comoare îngropate.

— Episod din război. —

Un ofițer francez povestește, că nu trece nici o săptămână fără ca autoritățile militare să fie rugate, să scurte din pământ cutare comoară îngropată în grădina sau în câmp de frica nemților.

De obicei este vorba despre locuri din apropierea fontului.

Comanda militară natural se grăbește a împlini rugămintea cetățenilor. Astfel se iverse apectul ciudat, când în vremea nopții, în suerul gloanțelor și urletul tunului un grup de soldați cercetează ruinele satului, să găsească locul unde a stat casa și să caute la lumina unui felinar falș după obiectul dorit.

Uneori este o cutiută de lemn sau de tînă hea, altă dată un pachet legat în grabă cu ață într-o hârtie de gazetă.

Comoara este adusă în tranșeul apropiat, unde un ofițer, care ține locul notarului, se îngrijește de facerea inventarului. Adeseori lucrarea aceasta este împreună cu mari greutăți, deoarece ploile și umezeala pământului au prefăcut conținutul într-o masă curgătoare. Puteușele de hârtie trebuie curățate cu grijă și lipite pe un carton, pentru a stabili numerele actelor sau ale hârtiilor de valoare, până când în sfârșit pachetul restaurat pe cât s'a putut, și introdus în catalog și sigilat, este trimis comandantului regiunii, care îl predă apoi proprietarului.

În acest fel s'au smu's din întunerecul pământului mii de averi. Însă de multe ori soldați cercetători rămân nemiști. Se pare că refuză, în momentul când își ascundeau comoarele, erau smintiți la miște. În locul designat s'au găsit îngropate vase de porțelan sau rufăria patului, ear aurul și argintăria au rămas în dulăourile deschise. Cu deosebire femeile își pierd capul de desăvârșire la asemenea panice.

O femeie, în departamentul Seine et Oise, a lăsat pe masă o corfiță cu efecte în preț de 17 mii de franci, și s'a refugiat în mână cu o cutie, în care avea palaria de sărbători.

Altă femeie scrie comandai militare, să-i caute plicul cu cinci mii de franci, ascuns sub peatra canalului dela bucătărie, de oare nu i-a fost cu puțință să ducă bani cu sine, având în vedere că mâinile erau «încăcate cu albituri».

Soția unui moșier, în ziua refugului, a luat cu sine o cutie de metal, în care a îndesat nu hârtiile sale de valoare, ci «hîrtantele de chirie».

S'au petrecut, se înțelege, și lucruri zguduitoare. O femeie, care în marea tragedie a lumii își perduse soțul, doi fii, casă și avere... a înnebunit. Nu-și aduce aminte de nimic și băbește cuvinte fără legătură. Dar repetă mereu: «Sub plat m... Argintărie... Platan». Într-o zi li s'a făcut milă soldaților, au însoțit-o până în sat, care obea se mai vede din grămada ruinelor. Deși era nebuună, care nu mai știa ce se petrece în lume, s'a dus drept spre arbore, a săpat tărâna cu mâinile și a scos la lumină o mândră brățară de aur... ultima rămășiță din vremuri frumoase și aouse.

Soldații, cari iau parte la desgrăbiri,

FOIȘOARA.

Studii asupra Creștinismului

considerat ca legătură de unire între popoare.

Scrisoarea întâia.

Domnule Redactor! Scopul d-tale, în *Uniunea creștină*,¹ este cu evidentă de a conchiama toate bisericile la unire în numele principiilor fundamentale ale creștinismului, d-ta le obligi să răspingă tot ce este omenească în tradițiile lor, și să nu țină decât la ceea-ce e divin, la ceea-ce a fost descoperit dela început. Acest scop merită simpatia ori cărui om luminat; cu atât mai mult ale ori cărui creștin adevărat. Pentru a-l completa, nu s'ar putea oare chema în același

timp la unire și toate statele tot așa ca și bisericile, și a le pune înainte drept bază aceleași principii, pe care le pui d-ta pentru acestea din urmă? Cu tot dreptul ai susținut d-ta, că dacă Franța și Germania ar fi fost creștine, îngrozitorul războiu ce și l-au făcut, n'ar fi existat. Dar, vai! nu sunt numai Franța și Germania, care n'ar fi creștine. Cele mai multe din raliunile, care poartă acest nume în Europa, nu-l merită, și guvernele lor sunt mai puțin încă vrednice de el. De aci vine demoralizarea în sânul populației, antagonismul dintre clasele societății, spiritul de revoltă împotriva autorității, și această autoritate degenerată în despotism. Aceste dezordini sociale n'ar exista, dacă creștinismul ar fi pătruns puternic în popoare și în guverne. Dar trebuie să recunoaștem, atât urele, cât și altele au rămas aproape păgâne; iată pentru

prețioasa moștenire a celor dintâi veacuri creștine. *Uniunea creștină* a apărut la Paris, începând cu luna Noemvrie 1859, sub conducerea părintelui Wladimir Guettee, vechiu preot al bisericii romane, devenit Preot și Doctor în teologie al bisericii ortodoxe. Ea a fost onorată de aprobările și de încurajările Prea Sfinților Patriarhi și Sinoade ale bisericii ortodoxe, precum și de simpatiile oamenilor celor mai devotați acestei sfințe biserici. Membrii distinși din bisericile grecească și rusă și-au dat concursul la redactarea ei, și nimic nu s'a trecut cu vederea pentru a o face vrednică de marea cauză, ce a fost chemată să apere. Ea a încetat să apară în anul 1892, odată cu trecerea din viață a directorului-șef al ei. Scrisorile pe cari le publicăm în traducere românească, sunt scoase din această revistă. L. B.

ce noi suntem martori aceluiași rele, aceluiași dezordini, aceluiași războaie, aceluiași abuzuri, aceluiași imoralități, care existau sub păgânism.

Eu n'am nici de cum, domnule redactor, pretenția de a reforma statele; ar fi o întreprindere nebuună să încerc acest lucru. Dar când o mulțime de reformatori, și de utopiști își ridică glasul pentru a-și propovedui doctrinele lor, se va îngădui și unui creștin să facă să răsună glasul creștinismului. Aceasta este cu atât mai de folos, cu cât cei mai mulți din cei, cari se numesc creștini, de fapt nu sunt și nu înțeleg de loc religia, pe care pretind, că o profesează.

Mi se va obiecta poate încă dela început, că Isus Cristos n'a propoveduit un sistem politic; că e straniu prin urmare, ca eu să vin să aplic statelor, guvernelor, niste învățăături, care n'au fost date decât pentru persoane considerate individuale, sau împreunate în societate curat spirituală.

Admit, fără nici o greutate, că Isus Cristos n'a predicat nici decum un sistem filozofic. Formele guvernamentale și chiar formele sociale nu par a fi avut cîntec să fixeze atenția Lui. Aceste forme aparțin acestei lumi, pe care Dumnezeu a lăsat-o în sâmba disputelor omenești. Cutare formă de conducere, care convine cutărei rase, sub anumită lățime (geografică) nu coavine unei alte rase oare care, ce locuiește sub

un meridian diferit. Tot astfel este și cu constituția societății, cu raporturile diferitelor clase între olaltă. Toate formele de cărmuire și sociale ex'stau pe vremea, când Isus Cristos se sălășăuia pe pământ, și nu vedem, ca El să fi pus pe vrîna mai pe eu de alta. Însă, în același timp, El a descoperit o doctrină dătătoare de viață, care, dacă ar fi primită și pusă în folosire de către societăți și guvernele lor, le-ar ridica la o desăvârșire necunoscută până azi și ar stabili între state niste legături cu mult mai superioare, celor care le-au visat cei mai profunzi politicieni.

Iată pentru-ce, cu toate că admitând, că creștinismul nu-i sub nici un raport o teorie politică, putem totuși să-l propunem popoarelor și guvernelor ca pe singura doctrină, de care ele trebuie să se însoare, de vremea să pue în sfârșit capăt aceui antagonism continuu, care a domnit între unele și altele; care a consumat fără folos cea mai întinsă parte din activitatea omenească, și care a acoperit pământul de sânge, de nenorociri, de ruine.

Ori ce societate omenească este cu necesitate alcătuită din două elemente: cel, care conduce și cel care este condus. Cel dintâi are autoritate.

Unii au identificat autoritatea cu cei ce sunt înzestrați cu ea; și între aceștia sunt cari au dus această teorie așa departe, încât susțin, că anumiți depozitari ai auto-

¹ *Uniunea Creștină*, Organ al Bisericii ortodoxe în Apus, (1859—1892; 32 vol. în-8°) s'a întemeiat pentru a răspândi cunoașterea doctrinei bisericii ortodoxe, și pentru apărarea acestei biserici împotriva atacurilor nedrepte, al căror obiect este ea prea adeseori în Apus. Redactorii ei au avut convingerea, că unirea între bisericile creștine nu poate fi decât rezultatul învoirii (acordului) cu privire la adevărul descoperit, și că acest adevăr nu s'a păstrat curat și complet decât de biserica ortodoxă. Ei au eugetat deci, că lucră pentru unirea bisericilor, făcând să dispară prejudecățile seculare ale Apusului împotriva Răsăritului creștin, și dovedind, cu ajutorul sfinței Scripturi, ale scrierilor sf. Părinți ai bisericii și al Actelor celor șapte sinoade Ecumenice, că biserica ortodoxă a păstrat până în zilele noastre

nu seceră totdeauna mulțumiri pentru ostenețea. Sânt persoane de o ciudățenie extraordinară. Bună oară, un notar, care fugind a lăsat în urma sa cancelăria cu acte, contracte, pe lângă acestea și efecte în pret de peste un milion de franci, averea clienților săi. Un batalion a trebuit să întreprindă o primejdioasă expediție de noapte, pentru a putea să aducă notarului casa întreagă nevătămată. Bravo om a scris din cuvânt în cuvânt:

„Mulțumesc pentru trinitatea casei. Regret însă, că n'ați fost în stare să-mi salvați și vatra de burgund vechi, care am lăsat-o în pivniță...”

Acest notar, care se mai gândește la vinul lui de acasă, a văzut grozăviile războiului cu ochii proprii, — și totuși n'îmi n'a învâțat. El nu știe, că poți să găsești un milion uitat, dar nici decât o vatră de vin bun... uitat acasă și găsit de soldați frați de oboseală...

Războiul.

În Galiția Rusii au încercat de nou se spargă frontul trupelor noastre, dar fără succes. Perderile Rușilor au fost foarte mari, încât ai noștri au trebuit să se îngrijească de îngroparea morților lor. Trupe mesocate, germane și austro-ungare, au scos pe Ruși din satul Czernys, lângă râul Kormin, cu asalt, făcând 1300 de prizonieri. S'a distins mai ales cavaleria. Numărul prizonierilor din zilele din urmă se urcă la 5400. Pe restul frontului dela răsărit luptele sunt în curgere, în defavorul Rușilor.

La frontul italian duelul de artilerie e în permanență. S'au dat atacuri și din partea infanteriei, dar au fost respinse. La râul Isonzo situația e din cele mai bune pentru noi. Se vorbește, că Cadorna va fi revocat și conducerea armatelor italiene va fi încredințată generalului Porro, subșeful statului major italian.

La frontul sârbesc artileria noastră a deschis focul cu succes asupra artileriei sârbești de pe malul Savei. La Gorazda a fost alungată o trupă muntenească. La Trebinje trupele noastre au întreprins o recunoaștere succesă pe teritor muntenească, nimicind mai multe magazine.

La frontul dela apus se dau și acuma lupte grele. Englezii au încercat se iie de nou în stăpânire unele poziții recucerite de Nemți, dar au fost respinși cu mari pierderi. Atacurile Francezilor au fost apoi toate respinse. Într'un loc Francezii intraseră în tranșeele germane, dar a venit ajutorul la timp și un ofițer și 70 soldați francezi au fost făcuți prizonieri, restul a fost măcelărit. Nemții au capturat dela Francezi 35 de mitraliere, 211 ofițeri și 10.721 soldați. La Dardanele situația e neschimbată.

rității o posedă din drept divin, adică prin mandat dela Dumnezeu însuși. Alții au așezat autoritatea în societatea însăși, cu alte cuvinte în totalitatea indivizilor, ce formează o societate, cari delegă autoritatea în mâinile acelorora, cari sunt aleși pentru a o folosi.

În aceste două teorii se amestecă două lucruri absolut deosebite unul de altul: autoritatea în ea însăși și întrebuintarea ei. Cercetând cărțile sfinte ale creștinismului poate omul ocoli această confuzie.

Autoritatea, din punct de vedere creștin, nu este altceva decât principiu de ordine necesar ori cărei societăți. Oul fiind o ființă esențial socială, societatea are același autor, ca și individul, adică pe Dumnezeu. Prin urmare, ordinea necesară ori cărei societăți este un principiu divin; și autoritatea, principiu esențial al ordinii, își are temelul în însuși Dumnezeu. N'îmi căt n'ar trebui să se abuzeze de această învâțătură creștină, după cum s'a întâmplat prea adeseori, în favorul unor prinți pe cari lumea îi da ca delegații lui Dumnezeu; căci această ar însemna să confunzi autoritatea cu întrebuintarea ei sau cu delegarea ei, ceea ce ar fi o sofismă, ce nu se poate susține. Dumnezeu a stabilit autoritatea ca element esențial al ordinii și al ori cărei societăți, dar el nu l'a încredințat nimăru în particular. Avem deci să căutăm în afară de orice mandat al lui Dumnezeu obârșia dreptului, ce-l are cutare individ sau cutare

NOUȚĂȚI.

Ziua Monarhului. Astăzi Luni, în 4 Octomvrie, fiind ziua onomastică a Maiestății Sale, Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I, s'a celebrat în catedrală serviciu divin, la orele 8 dimineața, prin P. C. Sa, Arhimandritul *Dr. Eusebiu R. Roșca*, asistat de diaconul *Dr. Oct. Costea*, secretar consistorial. Rugăciunea pentru sănătatea și îndelunga viațuire a Maiestății Sale a fost cetită în genunchi. A asistat și Excelența Sa, Înalt-preasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Meșianu*. La urmă s'a cântat imnul casei domnitoare.

† **Leontin Simonescu.** Sâmbătă după amiază, la orele 3, s'a făcut înmormântarea regretatului *Leontin Simonescu*, fost secretar mitropolitan în Sibiu, din capela cimitierului central orășenesc din loc. Actul înmormântării l'a sevărsit P. C. Sa, Arhimandritul *Dr. Eusebiu R. Roșca*, director seminarial, asistat de domni Dr. Ioan Stroia, protopresbiter, Ioan Oțoiu, profesor seminarial și de diaconul Dr. Oct. Costea, secretar consistorial, în prezența membrilor familiei îndurerate și a unui public numeros și ales românesc, compus din doamne și domni. Au dat și mai mulți streini onorurile din urmă decedatului, petrecându-l până la mormânt, între cari am remarcat pe Ilustritatea Sa, domnul judecător de curie și president al tribunalului regesc din loc Dr. Kemény, pe domnul general de brigadă Goldbach, pe inspectorul de poștă și telegraf Follert, și alții. Răspunsurile le-a dat corul seminarial, condus de dl prof. Tim. Popoviciu, iar panegiricul l'a rostit domnul protopresbiter Dr. Ioan Stroia, schițând fidel activitatea rodnică a decedatului în diferitele posturi pe cari le-a avut și amintind și multe greutăți cu cari a avut se lupte. La orele patru sicriul cu rămășițele pământești ale lui Leontin Simonescu a fost așezat în sânul pământului spre odihnă vecinică. Fie-i ușoară țărina, iar memoria în veci binecuvântată!

Congregație în Sibiu. Măne Marți, în 5 Octomvrie n. se ține congreagația ordină de toamnă a comitatului Sibiu. La ordinea zilei sunt puse 119 obiecte de interes public.

Nu mai e holeră. În comuna învecinată *Poplaci* nu s'au ivit de-o săptămână cazuri de holeră. Astfel epidemia se consideră stinsă în partea locului, și interdicțiunile se sisteză.

Certificate pentru călătorie în România. Un ordin mai nou al ministrului de interne încuviințează trecerea graniței pentru locuitorii comunelor mărginașe, care nu sânt mai îndepărtate de 40 kilometri dela frontiera română. Trecerea se face cu certificate valabile 8 zile și date pentru comitatul Sibiuului, la *expositura poliției de graniță* dela gara Turnu-Roșu. Certificatele se dau pe temeiul unui atestat adus dela cîșul comunal din localitatea unde se află locuința celui interesat.

tovărășie de indivizi pentru a o întrebuinta. Urcând la originea diferitelor suveranități, găsim, că acest drept percede fie din alegerea tuturor sau din a unei părți din membrii unei societăți. fie dintr'un act de cutezanță, legitimat de timp și accentat de veacurile următoare ca fapt împlinit. Că alegerea primitivă s'a perpetuat, pentru a zice astfel, în chip moral în o familie potrivit unor anumite condiții de succesiune; că actul de cutezanță, care a împins un individ la putere, s'a impus în așa chip, în cât această putere s'a continuat în urmașii lui; că alegerea este periodică și transmite folosirea autorității la persoane diferite, toate acestea se reduc, în ultimă analiză, la acest principiu: că întrebuintarea autorității este legitimă de către aceia, cari sunt investiți cu ea din partea societății.

Eu cred așa dară, că pot statori două axiome: 1. Autoritatea, considerată în ea însăși, este divină; 2. Întrebuintarea autorității este delegată de societate. De unde eu scot această conștință: cei ce sunt înzestrați cu autoritate, n'au dreptul să o întrebuinteze decât în vederea scopului, pentru care a așezat-o Dumnezeu, adică pentru menținerea ordinii, pentru binele societății întregi.

Dar, în ce mod vor împlini ei această misiune înaltă? Așa, că ei se inspiră de principiile creștine. (Va urma.)

Tutunul. Cu z'ua de 1 Octomvrie 1915 s'au urcat earăș preturile tutunului, având în vedere că s'au scumpit materialele brute trebuincioase la fabricarea tutunului. Altă cauză a urcării preturilor este împrejurarea, că țigările și tutunul pentru armată se furnizează gratuit, ear pentru Crucea Roșie cu pretul de jumătate. Preturile nouă (în paranteză preturile vechi) sânt următoarele: 200 grame tutun extra fin turcesc 1160 coroane (720); 100 gr tutun fin turcesc 360 cor. (216); 25 gr tutun fin turcesc 90 fileri (60 fi); 100 gr hartogovina 240 cor. (176); 100 gr mijociu 176 (126); pachet mic de tutun mijociu 44 fileri (32 fil.) șc. Preturile țigărilor și ale țigaretelor nu s'au schimbat.

Rechiziția metalelor. Preturile pentru metalele, ce au să fie rechiziționate, — cum am arătat într'un număr precedent al ziarului nostru, — sânt statorice de guvern în modul următor: Pentru obiecte de nichel 15 coroane de chilogram; pentru obiecte de aramă, alamă, tombac s. p. 2 cor. până la 5.50. — Articolele de felul acesta le pot cumpăra numai persoane, cari prezintă act în serie dela *Centrala ungară de metale* (societate pe acții), și semnat de primarul locului. Cumpărătorii sânt îndatorăți să arate actul acesta vânzătorilor.

Asentări noue. În urma dispozițiilor luate din partea guvernului toți cei aflați neapți pentru serviciul militar dintre cei născuți între anii 1873 și 1896 au să se prezinte de nou la asentare, la finea lunii Octomvrie curent.

Serviciu prompt. Sâmbătă în 2 Octomvrie nou am primit dela poștă numărul 99, 100, 101, și 102 din z'arul „*Dropelul*” din Lugoj aparut în 16 Septemvrie în 18, 21 și 23 Septemvrie nou. Cam încet și-au făcut drumul până la noi. O're unde vor fi zăbovit pe drum?

În onoarea puterilor centrale. Consiliul comunal din Sofia a hotărât să se dea la trei din pietele capitalei bulgare numirile de: Berlin, Viena și Budapesta.

Mulțumită. Doamna *Margareta A. drac*, născută de *Kedves*, a transpus filialei din Sibiu a reuniunii „*Crucea Roșie*” suma de 256 coroane 90 fileri, venitul curat al concertului dat cu concursul soțului ei, *Gustav Andrae*, profesor, și al directorului de muzică *Stubbe*. Atât concertantei, cât și suorasolventilor, le aduce mulțumită comitetul filialei din Sibiu a „*Crucei Roșii*”.

Coroane eterne. În loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretatului *Leontin Simonescu*, fost secretar mitropolitan, dl colonel *Pavel Muntean* și soția sa au binevoit a dărui suma de 10 cor. la fondul *Aurel Vlaicu* pentru stăruirea tinerilor meseriași, cu scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate. Pentru prinos, implorând o d'ună lină decedatului, exprimă sincere mulțumite: *Victor Tordășian*, presidentul Reuniunii meseriașilor sibieni.

Părerea unui neutral. Un ofițer elvețian, care a stat câteva timp la frontul războiului al trupelor aliate, scrie despre cele experiate astfel: Soldatul puterilor centrale este din toate punctele de vedere bine și corect nutrit. N'am văzut nici un militar beat. Disciplina lor admirabilă stă în legătură cu faptul, că țin mult la curățenie. De statură sânt înalți, cu deosebire nemții. Sânt mulți bărboși. Răbdarea și conștința datoriei este foarte dezvoltată întruși. În general sânt liniștiți și nepretențioși. Este greșită părerea, că soldații aceștia ar fi lipsiți de inițiativă. Ajuși singuri, lucrează încet, dar totdeauna cu socoteală. Trupele de glotași fac minuni, și întrec poate și pe soldații serviciului activ. Ofițerii rezerviști își împlinesc datoriei, ca și când ar fi fost totdeauna soldați.

Frate de frate, dar... Într'un orașel italian s'a ținut un congres, la care au participat și delegații francezi. În scop de-a întări raporturile financiare și economice între Italia și Franța. *Gazeta Ideea Nazionale* din Roma nu este prea încântată de acest congres, căci eată ce scrie: „*În portul Italian cu Franța nu se poate întocmi cu fraze tocite despre frățietatea latină, nici cu plicticoase toasturi, rostite la banchete*... *Gazeta cere nu vo be, ci fapte ca semne de prietenie.*”

Pedepsirea Italiei. Secretarul de stat german în retragere, *Darnburg*, scrie un inimicos articol în ziarul „*Berliner Tagblatt*” în care provoacă pe toți germanii ca după lrgarea păcii cinci ani de z'le să nu si pună nici unul piciorul pe pământul Italiei, ca pedeapsa pentru necredința ei. Se știe, că Nemții cheltuiau până acuma foarte mulți bani prin diferitele orașe ale Italiei.

Mandatul dela Bistrița-Năsăud. Se știe dela Bistrița: În cercul electoral devenit vacant prin moartea deputatului *Ioan Ciocean*, partiul guvernamental candidează pe directorul gmnazial *Ioan Ghefe*.

Curs postal pe seama invalizilor. Ministrul ungar de comerț va înființa cursuri postale pentru soldații invalizi, cari în urma războiului și-au pierdut unul sau amândouă picioarele. Se primesc la asemenea cursuri cei ce au terminat patru clase gimnaziale sau civile și n'au împlinit încă vârsta de 30 ani. Un curs durează trei luni în oraș, unde se află direcția postală. După terminarea cursului urmează o aplicare provizorie de șase luni. Trecând cu succes examenul de specialitate, candidatul este numit manipulant (cu salar anual de 1100) sau funcționar ajutor (cu 1400 cor. și bani de locuință). Salarul se urcă până la 3800 cor. Pe timpul cât durează cursul și aplicarea provizorie de 6 luni, candidații se împărtășesc de competențele lor militare.

Rechiziție la curtea germană. Comanda militară a Berlinului a dat, cum se știe, ordin privitor la obiectele de aramă, bronz și tinc, ce sânt a se pune la dispoziția autorităților militare. Ordinul se raportă nu numai la gospodăria civilă, ci și la a curții imperiale. Mareșalul de curte a cerut dela intendinții castelilor și clădirilor regale, să pregătească registre despre obiectele lor de aramă și bronz. Dispoziția privește toate cesale princiare și imperiale, precum și teatrele regale. Vor fi multe lucruri prețioase, care au să se transformeze în articole militare.

La așazăământul umanitar, numit „*Reuniunea română de înmormântare din Sibiu*” au fost primiți, cu taxa de 2 cor. pentru înscriere și cu obligărentul de a plăti câte 60 bani după cazurile de moarte, următorii membri noi și anume: *Petru Moga*, franzelar și soția sa *Maria n. Grecu*; în același timp s'au plătit rjtoare statutare după membrii răposati: *Ioan Ghimbuțan*, ziler, *Ana I. Marcu Ana Tarcu n. Bălțeanu* soție de mecanic, și *Leontin Simonescu*, secretar mitrop. pens., cu cari numărul membrilor răposati din anul Reuniunii a ajuns la 268. — Se strage atențiunea asupra întreprinderii de „*Pompă funebră*” a Reuniunii, adăpostită în casa din strada *Bukenthal* Nr. 17.

Bioscopul Apollo. Luni și Marți în 4 și 5 Octomvrie n. 1915 se va reprezenta următorul program: Trupele noastre sanitare, tablou original. Fii eroilor, tablou din viața de astăzi în 3 acte. Imprumută-mi nevasta, comedie în 2 acte. Orfanii cei mici, dramă socială în 2 acte.

Poșta redacției.

Dlul B. în B. Aveți dreptate: articolul „*Din peninsula Galipoli*”, despre trăsura engleză și franceză, s'a publicat românește mai întâi în ziarul nostru. De aici s'a produs, din cuvânt în cuvânt, întâi în *Ziua* și apoi în foța z'arului *Românul* din Arad...

Note și impresii.

Răurile Rusiei. Activitatea războinică dela răsărit a atras atențiunea generală asupra răurilor Rusiei. Curente de apă și răurile, cătate acum și în versurile ostășilor noștri români aflători în Rusia, servesc trupelor rusești ca linii de apărare, unde adeseori se dau luptele cele mai crâncene.

Armatele austro-ungare și germane de câteori forțeză trecerea peste o apă, dobandesc nu numai teren, ci în același timp o nouă cale de comunicație. Lvănd în considerare, că rețeaua căilor ferate rusești este nelădestulătoare, câștigă cu atât mai mult în importanță căile de apă, când e vorba de transporturile necesare armatelor, ce merg înainte.

Rusia este foarte bogată în râuri navigabile, care curg dealungul șesurilor întinse. Când începe earna, firește, tocetează comunicația vaselor în curs de câteva luni. Bună oară: *Vistula* este înghețată la *Varșovia* în termin mediu 60 zile într'o eară, *Nipru* la *Chișin* 98 zile, *Donul* la *Rostov* 107 zile. În interiorul Rusiei gheața durează și mai mult: *Moscova*, de lângă orașul cu același nume, e înghețată aproape cinci luni în fiecare eară, *Volga* la *Nijni Novgorod* și la *Cazan* earăș 5 luni. Cu toate acestea chiar și în vremea iernii, când râurile sânt acoperite cu gheață în grosime de un metru, ele formează mijlocul favorit de comunicație. Săniile pot alerga fără nici un obstacol pe drumurile excelente de gheață.

Rusia are 40.000 kilometri căi de apă navigabilă și cam 45.000 kilometri căi de apă plutibilă.

CONCURS.

Anulându-se prin consistorul metropolitan pentru defecte de formă alegerea de protopresbiter în tractul Iliei, pe baza Statutului Organic § 63 combinat cu § 23 p. 5. și a Regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter, votat de congresul național-bisericesc al Metropoliiei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania sub Nr. 136 protocolar din 1888, prin aceasta se publică nou concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter vacant în tractul Ilia.

Viitorul protopresbiter va fi totodată și paroh în locul central al tractului, anume în parohia din Ilia. Emolumentele împreună cu acest post protopresbiter sunt:

a) Venitele protopresbiterale, cari stau din paușalul votat de sinodul arhiepiscopesc, din cvota de 400. Cor. din fondul protopresbiteral și din taxele ce incurg din vizitarea comunelor tractuale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterale, după cum sunt acestea regulate prin normative consistoriale.

b) Venitele parohiei fasonate în coala B. cu ocaziunea întregirii dela stat a venitelor preoțești.

Concurenții au să documenteze cvalificațiunea prescrisă în concluzul congresual Nr. 111 din 1888.

Concursele instruite cu toate documentele sunt a se înainta la consistorul arhiepiscopesc din Sibiu în restimp de 30 de zile dela prima zi ce urmează după publicarea acestui concurs în ziarul «Telegraful Român», însoțite și de o tabelă de cvalificațiune după rubricile indicate în regulamentul congresual din 1888 pentru procedura la alegerea de protopresbiter § 12.

Concursele întrate după expirarea termenului nu se iau în considerare.

Ilia-Murășia nă, din ședința extraordinară a comitetului protopresbiteral gr. or., ținută la 4/17 Septembrie 1915.

Dr. Ioan Dobre m. p.,
adm. prot., pres. com. ppter. al.

Solomon Giurcoane m. p.,
notar.

Nr. 9338 Plen.

Se aprobă și se publică.

Sibiu, din ședința plenară a consistorului arhiepiscopesc, ținută la 17 Septembrie 1915.

Ioan Mețianu m. p.,
arhiepiscop.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător-cantor la școala noastră confesională rom. gr. ortodoxă din Bacitelec, protopresbiteratul Treiscaune, devenit vacant prin moartea eroică a învățătorului Andreiu Drăguș pe câmpul de reșel, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sunt 1200 coroane, și anume: 233 coroane dela popor, 100 cor. dela Veneratul Consistoriu și restul ajutor dela stat.

Învățătorul e obligat pe lângă predarea tuturor obiectelor de învățământ prescrise, a forma cor cu elevii dela 6—15 ani și a cânta cu ei în biserică precum și la o producțiune.

Doritorii de a ocupa acest post să trimită rugărilor concursuale cu documentele recerute oficiului protopresbiteral ortodox al Treiscaunelor în Brețcu (Bereczk) având a se prezenta înainte de alege la biserica din Bacitelec (gara Kököš) în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a cânta și a se face cunoscut poporului

Bacitelec, 8/21 Septembrie 1915.

Ioșif Tatulea m. p., George Iuga m. p.,
adm. parohial, președ. notar.

Nr. 697/1915. (169) 1—3

In conțelegere cu comitetul parohial,

Constantin Dimian
protopresbiter.

Publicațiune.

Consistorul arhiepiscopesc dă pe 6 ani cu începere din 1 Ianuarie 1916 în arândă moșia comasată într-o tablă dela Iclandul-mare și Bodonul de câmpie în mărime de 681 jugăre catastrale, arător, fânaș și pășune cum și casa din Iclandul-mare cu edificiile economice, toate în stare bună în calea licitațiunei publice, care se va ținea Miercuri, în 14/27 Octombrie, 1915 în cancelaria Consistorului Arhiepiscopesc (biroul asesorului-referent Nicolae Ivan), strada Măcelarilor Nr. 45.

Până la acest termen, va se zică până Miercuri în 14/27 Octombrie a. c. la 9 ore a. m. se primesc și se pot înainta la consistorul arhiepiscopesc și oferte închise și sigilate provăzute cu timbru de o coroană și vadiu de 5% dela prețul strigării care s'a stabilit cu 12.000 cor., deci vadiul are să fie de 600 cor. în numărul ori hârtii de valoare.

În ziua de licitațiune oferentii cari vor să liciteze verbal, au asemenea să pună vadiu de 600 cor. la mâna comisariatului consistorial Ioan de Preda, fișal consistorial.

Observăm că un complex de peste 50 jugăre arător este sămănat cu grâu de toamnă, iar pădurea se va folosi după planul de exploatare și după condițiile speciale, ce se vor stabili în contract.

Condițiile de licitare și alte informațiuni se pot lua dela referentul asesor Nicolae Ivan, până la ziua de licitare.

Sibiu, din ședința consistorului arhiepiscopesc ca senat episcopesc, ținută în 12/25 Septembrie, 1915. (168) 1—3

Consistorul arhiepiscopesc.

Cafea ieftină!!!

Firma noastră de import F. A. Degan în Fiume (Postafiock nr. 163.) ne avizează că a primit un transport mare de cafea, deci o vinde cu prețuri tare reduse. Scrieți românește!

Nr. 1	Cafea Santos, aleasă și frumoasă	1 kgr.	4.60 cor.
" 10	" Cuba fină, frumoasă	1 kgr.	4.80 "
" 14	" Cuba cea mai fină	1 kgr.	5.20 "
" 16	" Cuba mărgelă, aleasă	1 kgr.	5.20 "
" 16	" Cuba specialitate	1 kgr.	5.60 "
" 24	" Ceylon fină	1 kgr.	5.40 "
" 21	" Iava aurie	1 kgr.	5.20 "
" 106	" "Victoria" cea mai fină	mixtură 1 kgr.	5.60 "

5 kgr. se trimite cu poșta franco și vămuit prin rambursă. (166) 3—6

Rugăm preoțimea noastră să recomende această firmă cu ori și ce ocaziune chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din eriza de războiu.

La Librăria arhiepiscopescă din Sibiu se află următoarele

Icoane sfinte

tipărite în tipografia cărților bisericesti din București și aprobate de sfântul Sinod din România.

Icoane mărimea 20×25 cm.

Năsterea Domnului nostru Isus Cristos	—20
Botezul Domnului nostru Isus Cristos	—20
Învierea Domnului nostru Isus Cristos	—20
Sfântul Modest	—20
Sfântul Ilie Prorocul	—20
Sfântul Ioan Botezătorul	—20
Domnul nostru Isus Cristos în vesminte de Arhieru	—20
Incoronarea Maicei Domnului	—20
Sfinții Apostoli Petru și Pavel	—20

Icoane mărimea 40×50 cm.

Judecata Domnului nostru Isus Cristos	—45
Sfântul Ilie Prorocul	—45
Învierea Domnului nostru Isus Cristos	—45
Botezul Domnului nostru Isus Cristos	—45
Năsterea Domnului nostru Isus Cristos	—45
Sfântul Ioan Botezătorul	—45
Sfinții Apostoli Petru și Pavel	—45

Icoane mărimea 15×23 cm.

Maica Domnului nostru Isus Cristos	—30
Sfântul Gheorghe	—30
Sfântul Nicolae	—30
Sfinții Împărați Constantin și Elena	—30
Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril	—30
Sfânta Paraschiva	—30
Sfântul Dumitru	—30

Icoane mărimea 22×34 cm.

Maica Domnului nostru Isus Cristos	—45
Sfânta Treime	—45
Sfântul Gheorghe	—45
Sfântul Dumitru	—45
Sfântul Nicolae	—45
Sfinții Împărați Constantin și Elena	—45
Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril	—45
Sfinții Trei Erarhi, Vasile, Grigore și Ioan	—45

Tablouri (Portrete).

Icoana Inmormântării pe hârtie (aer)	1—
Icoana Inmormântării pe pânză (aer)	5—
Proscemia tipărită cu litere latine	—50
Sfânta și Marea Vineri a Patimilor, adevăc ocolirea bisericeii în seara acelei zile mari, formatul 50×65 cm. reproduc în culori	2—
Pentru pach și porto să se adaugă 30—40 fil.	
Mitropolitul Ioan Mețianu, format mare	2—
Mitropolitul Șaguna, format mare 2 cor., mic 50 fil., tipărit pe carton cromoheliografie	5—
Mitropolitul Miron Romanul	2—
Gozdu	2—

SECRETUL SUCCESULUI

A apărut în editura comisiunei administrative a tipografiei arhiepiscopescă:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andrian”. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini Cavalerism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleța adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor deșmoșeniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca împărțirea timpului. Statornicia. Împărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhiepiscopescă din Sibiu**, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu **2 coroane**.

Revanzătorilor se dă un rabat de 20%.

A apărut

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhiepiscopescă

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către Domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhiepiscopescă**, și se vinde legată în coloare roșie și vândută cu 20 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

Moartea Călbazei

e asigurată prin folosirea medicinei inventată și fabricată de domnul farmacist

SIMION ONICIU în Abrudbánya (Abrud).

Această medicină concesionată și sub numele de „PARASITIN” să vinde exclusiv numai în farmacia subscrișului în Abrud.

Abrudbánya, în Septembrie 1915.

Cu toată stima

Simion Oniciu,
farmacist.

(167) 1—3

A apărut

în editura comisiunei administrative a tipografiei arhiepiscopescă

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preafălatului Împărat și rege Francisc Iosif I, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop al bisericeii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religiuinea gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhiepiscopescă** și se vinde legată frumos în piele roșie, cu copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu 12 cor. Revanzătorilor se dă rabat 20%. Tipar frumos cu litere latine, de calitatea primă, și hârtie fină și trainică.

La **Librăria arhiepiscopescă, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **38 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru surit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **27 cor.**